

Detailed Course Syllabus

Academic year: 2024/2025	Semester: Winter semester
Study Program: Povijest (R) (elective) Komunikologija (R) (elective) Psihologija (R) (elective) Sestrinstvo (R) (elective) Sociologija (R) (elective) Povijest (dvopredmetni) (R) (elective) Sociologija (dvopredmetni) (R) (elective) Sestrinstvo (I) (elective)	Year of study: 1

I. BASIC COURSE INFORMATION

Name: Kritičko promišljanje o odnosu religije i ateizma

Abbreviation: IZBP212

Status: Compulsory	ECTS: 3	Code: 236168
---------------------------	----------------	---------------------

Prerequisites: No

Total Course Workload

Teaching Mode	Total Hours
Lecture	30

Class Time and Place: HKS - according to the published schedule

II. TEACHING STAFF

Course Holder

Name and Surname: Tanjić Željko

Academic Degree:	Professional Title: redoviti profesor
Contact E-mail: zeljko.tanjic@unicath.hr	Telephone:

Office Hours: According to the published schedule

Course Assistant

Name and Surname: Vujica Kristina

Academic Degree:	Professional Title: naslovni docent
Contact E-mail: kristina.vujica@unicath.hr	Telephone:

Office Hours: According to the published schedule

III. DETAILED COURSE INFORMATION

Teaching Language: Hrvatski

Course Description

Kolegij *Kritičko promišljanje o odnosu religije i ateizma* uvodi u problematiku rasprava religije (vjere) i ateizma (nevjere), kako kroz povijest tako i danas. Te rasprave dotiču se egzistencijalnih pitanja ključnih za razumijevanje svih, a osobito humanističkih disciplina. Ona je aktualna i danas u svim svojim inačicama, a sam njihov predmet svoje korijene ima u začetcima filozofskog i teološkog promišljanja. Kako bismo razumjeli društvene paradigme koje se temelje na ateističkom ili religijskom (vjerskom) predznaku, važno je poznavati sam temelj na kojima one izrastaju, no ujedno i otvarati prostor za iskreni dijalog i uzajamnu potragu za istinom u duhu kritičkog pristupa spram, kako religije (vjere), tako i ateizma (nevjere). Oba fenomena su duboko isprepletena i oblikuju, kako vjeru, tako i nevjeru. Stoga se ovaj kolegij fokusira na raskrinkavanje nesvjesnih optuživanja i neprijateljstava, te iznosi dubinu i težinu ove rasprave koja je širok horizont za moguće tolerantnije i promišljenje društvo.

Educational Outcomes

1. Identificirati ključne autore i pitanja koja se tiču rasprava između religije (vjere) i ateizma (nevjere).
2. Otkriti važnost kritičkog promišljanja o vjeri i nevjeri unutar svoje vlastite egzistencije pa na tom tragu i u odnosu na drugoga.
3. Protumačiti vlastiti stav o pitanjima vjere i ateizma.

Textbooks and Materials

Required

1. Hans KÜNG, *Postoji li Bog?*, Ex Libris-Synopsis, Rijeka-Sarajevo, 2005., str: 297-303; 311-336; 403-413; 417-431; 440-461; 468-472; 490-515; 515-519; 531-538; 547-572; 602-612.
2. Michael J. BUCKLEY, S.J., *At the Origins of Modern Atheism*, Yale University Press; New Haven and London, United States of America, 1987.
3. Michael MARTIN, *Ateizam*, Press of the University of Cambridge; Hlad i sinovi, 2008.
4. André COMTE-SPONVILLE, *Ni seks, ni smrt. Tri eseja o ljubavi i seksualnosti*, AGM, Zagreb, 2016., 294-333.
5. Fjodor Mihajlović DOSTOJEVSKI, *Braća Karamazovi*, I (Veliki inkvizitor) 272-292.
6. Joseph RATZINGER, *Uvod u kršćanstvo*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2017.
7. Paul TILLICH, *Biblijska religija i potraga za krajnjom zbiljnošću*, Katolički bogoslovni fakultet- Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2016.

Supplementary

1. WILLIAM, James, *Raznolikosti religioznog iskustva*, Jesenski i Turk, Zagreb, 2012.
2. Željko MARDEŠIĆ, *Rascjep u svetome*, KS, 2007.
3. Vladimir SOLOVJEV, *Smisao ljubavi*, Verbum, Split, 2011.
4. Vladimir SOLOVJEV, *Duhovne osnove života*, Verbum, Split, 2016.
5. Stjepan KUŠAR, *Spoznaja Boga u filozofiji religije; B. Welte i božanski Bog*, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb, 1996.
6. FINANCE-KORINEK-LOTZ-MAGNANI-PRINI, *Psihologija dell' ateismo*, Instituto di scienze religiose, Universita gregoriana editrice, 1967.
7. Charles TAYLOR, *Izvori sebstva*, Breza, Zagreb, 2011.
8. Jakov JUKIĆ, *Budućnost religije. Svetu u svjetovnosti*, Matica Hrvatska, Split, 1991.
9. COMTE-SPONVILLE, André, *Duh ateizma. Uvod u duhovnost bez Boga*, TIM press, Zagreb, 2016.
10. LUBAC, Henri de, *Drama ateističkog humanizma*, Ex libris-Synopsis, Rijeka-Sarajevo, 2009.
11. Zoran Grozdanov i Nebojša Zelić (ur.), *Vjera u dijalog*, CeKaDe & Ex Libris, Rijeka, 2017.
12. Tomáš Halík, *Strpljenje s Bogom*, Svjetlo riječi, Sarajevo, 2015.
13. McGRATH, Alister – COLLICUT McGRATH, Joanna, *Dawkinsonova iluzija*, Teovizija, Zagreb, 2012.
14. LENOIR, Frédéric, *Bog*, TIM press, Zagreb, 2013.
15. HESCHEL, Abraham Joshua, *Čovjek nije sam*, Ex libris, Rijeka, 2010.
16. Alister E. MCGRATH, *Znanost i religija*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2015.
17. WARD, Keith, *Zašto gotovo sigurno ima Boga*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2010.
18. POOLE, Michael, ‘Novi’ ateizam, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014.
19. McGRATH, Alister – COLLICUT McGRATH, Joanna, *Dawkinsonova iluzija*, Teovizija, Zagreb, 2012.
20. John Gray, *Sedam tipova ateizma*, Tim press, Zagreb, 2020.
21. Hans Küng ‘Postoji li Bog? (izabrani dio);
22. COMTE-SPONVILLE, André, Spasiti duh, u: *Concilium*, 46 (2010.) 4, 37-47.
23. COMTE-SPONVILLE, André, Grubijan, sofist i estet: „umjetnost u službi obmane“, u: *Europski glasnik*, 2 (1997.) 2, 389-425.
24. BECKER, Patrick, *U stupici svijesti?*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2015.
25. BERDJAJEV, Nikolaj, *Duh i realnost*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1985.
26. COLLINS, Francis S., *Božji jezik*, Profil, Zagreb, 2008.
27. DAVIES, Brian, *Uvod u filozofiju religije*, »Biblioteka Scopus«, Zagreb, 1998.
28. LEWIS, Clive Staples, *Kršćanstvo nije iluzija*, Verbum, Split, 2009.
29. LÜTZ, Manfred, *Bog. Mala povijest najvećega*, Verbum, Split, 2012.
30. PIEPER, Josef, *O vjeri*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2012.
31. RATZINGER, Joseph, *O vjeri, nadi i ljubavi*, Verbum, Split, 2007.
32. WARD, Keith, *Bog*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2004.
33. FERRY, Luc – GAUCHET, Marcel, Religijsko nakon religije, u: *Europski glasnik*, 12 (2007.) XII, 139-183.
34. TANJIĆ, Željko, Riječ teologije u vrtlogu znanosti, u: *Bogoslovска smotra*, 76 (2006.) 2, 267-283.
35. TANJIĆ, Željko, Koncilski govor o slobodi vjerovanja i njegovo značenje za današnje vrijeme, u: *Diacovenia*, 21 (2013.) 4, 677-690.
36. McGRATH, Alister E., Bestseler ateizmi: novi scijentizam, u: *Concilium*, 46 (2010.) 4, 13-24.

Examination and Grading		
To Be Passed DA	Exclusively Continuous Assessment NE	Included in Average Grade DA
Prerequisites to Obtain Signature and Take Final Exam	Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – kumulativno ostvareno na 1 kolokviju i završnom (usmenom) ispitu.	
Examination Manner	Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada je: dovoljan (2) – 50-64,9% dobar (3) – 65-79,9% vrlo dobar (4) – 80 – 89,9% izvrstan (5) – 90% i više	
Grading Manner	Nastavne aktivnosti – 1. kolokvij 35% (pismeni); Usmeno izlaganje izabrane literature u dogовору с професором (студенти ће током предавања имати 15 минута за презентацију прочитане literature) 20% и Debata (припрема за дебату укључује читanje одређене literature за квалитетну припрему и изведбу same debate) 15% Završni ispit (usmeni)	
Detailed Overview of Grading within ECTS		
Midterm exam dates:		
Exam period dates:		
IV. WEEKLY CLASS SCHEDULE		
<i>[Predavanja]</i>		
#	Topic	
1	1. Uvod u kolegij	
2	2. Kritika religije Ludwiga Feuerbacha	
3	Kritika L. Feuerbachove kritike religije	
4	4. Kritika religije Sigmunda Freuda	
5	5. Kritika S. Freudove kritike religije	
6	6. Kritika religije Friedricha Nietzschea	
7	7. Kritika F. Nietzscheove kritike religije	
8	8. 'Novi ateizam'	
9	9. Kolokvij	
10	10. Kritika religije Andréa Comte-Sponvillea (svremeni kontekst)	
11	11. Kritika ateizma Andréa Comte-Sponvillea (svremeni kontekst)	
12	12. Studentska debata	
13	13. Ateizam i vjera u Fjodora Mihajlovića Dostojevskog (izabrana djela)	
14	14. Razumijevanje odnosa religije i ateizma unutar mistične teologije i duhovnosti	

